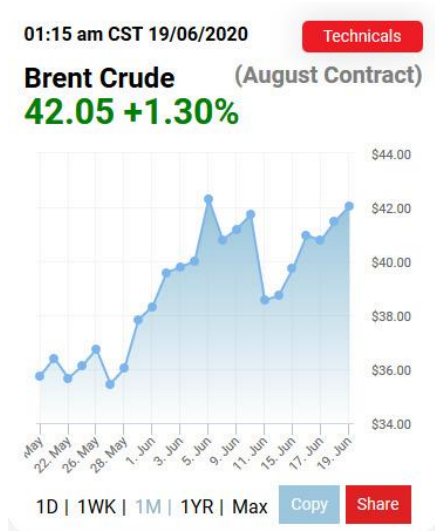

پایش بازار انرژی

پویایی های بازار

قیمت نفت، نوسانات ناشی از وضعیت بازار را به همراه خود دارد. از هفته گذشته که برنت با قیمت ۳۷,۹۲ دلار هر بشکه معامله می شد در روز جمعه ۳۰ خرداد به قیمت ۴۲ دلار برای تحویل در ماه اوت رسید. نفت خام وست تگزاس اینترمدییت نیز از ۳۵,۶۳ دلار به ۳۹,۳۶ دلار رسید. از دلایل آن می توان به شروع مجدد فعالیت های صنعتی و حمل و نقل در چین، و بیشتر شدن خرید در میان طبقات پایین جامعه آمریکا اشاره نمود. در روز پنجشنبه بعد از یک جلسه میان کارشناسان مجموعه اوپک+ قیمت برنت به ۴۲,۸۹ دلار و وست تگزاس اینترمدییت به ۳۹,۸۰ دلار رسید. برای اولین بار از ماه مارس ۲۰۲۰، قیمت فروش نفت در لحظه فعلی از قیمت فروش آن در ماه های آینده بیشتر شد.

تفسیر هفته

- ۱- صندوق بین المللی پول در آخرین گزارش خود میزان تاثیر کوید ۱۹ بر اقتصاد جهانی را ارزیابی کرده و بحران کنونی را بدون همانند در همه بحران های دیگر در تاریخ اقتصاد می داند. به نظر صندوق در بحران های اقتصادی و مالی گذشته، عموماً سرمایه گذاری در فعالیت های اقتصادی بخصوص بخش تولید و صنعت کاهش می یافت، در حالیکه این بار تاثیر بحران بر بخش خدمات بیشتر از بخش صنعت بوده، همچنین اقتصادهای توسعه یافته و اقتصادهای نوظهور توامان در رکود رفته اند. در ابتدای قرنطینه در اروپا، صندوق پیش بینی کرده بود که تاثیر ویروس کرونا کاهش ۳ درصدی در اقتصاد جهانی است. در حالیکه در عین حال که تا اندازه ای قرنطینه ها برداشته شد، صندوق می گوید که تاثیر بیماری کرونا بیشتر از مقدار پیش بینی قبلی است.
- ۲- خرده فروشی در ایالات متحده آمریکا که در ماه آوریل به کمترین مقدار خود در سالهای اخیر رسیده بود، مجدداً در ماه مه بهبود یافت. یک گزارش در دانشگاه هاروارد نشان می دهد که دهک ثروتمند آمریکا از خرج کردن امتناع کرده و دهک های پایین جامعه از هرآنچه درآمد دارند، مانند قبل از بحران کرونا هزینه می کنند.
- ۳- در هفته گذشته هند و چین در مرزهای خود برای اولین بار پس از ۴۵ سال در ارتفاعات هیمالیا با یکدیگر به زدوخورد پرداختند. ۲۰ نفر از سربازان هندی و تعداد نامعلومی از چین در منطقه لدخ در شمال کشمیر کشته شدند. در ۱۹۶۲ دو کشور با یکدیگر جنگیدند و نهایتاً خط کنترل واقعی (LAC) نیروهای دو کشور را در طول ۵۰۰ کیلومتر از هم جدا ساخت. هر دو کشور به خط کنترل واقعی اعتراض دارند و تا کنون ۲۲ دور مذاکره در این زمینه انجام شده است. اکنون نگرانی وجود دارد که دو کشور دارای بیشترین جمعیت در جهان با یکدیگر درگیر شوند. در دهه دوم قرن بیست و یکم، توازن بین این دو کشور کاملاً تغییر یافته است. هند به آمریکا نزدیک شده و توافق استراتژیک ۲۰۰۲ دو کشور را به متحد یکدیگر تبدیل ساخته است. چین در آسیای جنوبی، شرقی و غربی

کاملاً منافع خود را توسعه داده، با پاکستان روابط نزدیکی داشته و بندر گوادر در دریای عمان را در اختیار دارد. سهم دو کشور از تجارت جهانی به اندازه ای بزرگ شده که مجادلات دو کشور به رشد اقتصادی جهان لطمه می زند. نقشه زیر وضعیت چین و هند و پاکستان را در مناطق مرزی با یکدیگر نشان می دهد.

Clash in the Galwan Valley

On June 16, India's army said 20 of its soldiers had been killed in clashes with Chinese troops at a disputed border site, in a major escalation of a weeks-long standoff between the countries.

Source: Reuters

۴- علیرغم پیامدهای شیوع بیماری کووید-۱۹ و کاهش تحرک اقتصادی، مطابق آمار دولت چین تولید فولاد در ماه مه امسال نسبت به ماه قبل ۴,۲ درصد افزایش یافته و به ۹۲,۲۷ میلیون تن رسیده است. همچنین دولت چین در نرخ ذخیره مورد نیاز برای بانک ها (RRR) کاهش قابل توجهی انجام داد تا نقدینگی بیشتری در اختیار بنگاه های اقتصادی باشد.

۵- علیرغم هشدارهای بخش های بهداشتی کشورها، آژانس بین المللی انرژی عقیده دارد که در پایان ماه مه، افرادی که در جهان همچنان در حالت قرنطینه بودند، ۴ میلیارد نفر بودند. این آژانس پیش بینی می کند که این رقم به ۲,۸ میلیارد نفر در ماه ژوئیه می رسد. گرچه حمل و نقل همچنان در

کشورهای مختلف متوقف و یا محدود است، اما بقیه کسب و کارها به تدریج به فعالیت مجدد روآورده و این خود علامتی است که تقاضا برای نفت مجدداً بیشتر خواهد شد. به همین دلیل آژانس، پیش بینی خود مبنی بر کاهش مقدار تقاضای نفت خام در ۲۰۲۰ را تعدیل کرده و از ۹,۳ میلیون بشکه در روز به ۸,۶ میلیون بشکه در روز رسانده است. در بخش عرضه نیز گرچه همه کشورها تولید خود را در ماه های اول ۲۰۲۰ کاهش دادند، اما اکنون مشخص شده که کشورهایی که بیرون از توافق اوپک پلاس بوده اند، بیشتر کاهش داده اند. بعنوان مثال دو کشور آمریکا و کانادا، و بقیه بیرون از اوپک+ در ماه آوریل ۳ میلیون بشکه در روز کمتر از ماه ژانویه ۲۰۲۰ تولید کرده اند. آژانس می گوید که در ماه مه کلاً ۱۲ میلیون بشکه در روز از عرضه جهانی نسبت به ماه قبل از آن کاسته شده است. در ماه ژوئن عربستان اعلام کرد که بصورت داوطلبانه یک میلیون بشکه دیگر از تولید خود کم خواهد کرد. دو متحد عربستان در منطقه خلیج فارس نیز اعلام کردند که در تولید خود کاهش خواهند داشت. پس عربستان در ماه جاری ۴,۴ میلیون بشکه در روز کمتر از ماه آوریل تولید می کند. در کل سال، آمریکا بیشتر از بقیه از تولید نفت خود کاسته است. بصورت متوسط تولید نفت آمریکا در ۲۰۲۰، ۲,۸ میلیون بشکه در روز کمتر از ۲۰۱۹ خواهد بود. مهمترین دلیل آن سقوط قیمت نفت و اقتصادی نبودن تولید نفت شیل می باشد. بصورت متوسط در کل سال ۲۰۲۰ عربستان تنها ۹۰۰ هزار بشکه در روز از تولید نفت خود در ۲۰۱۹ کمتر تولید می کند.

۶- شرکت نفت بی پی گزارش آماری ۲۰۲۰ خود را منتشر کرده است. آخرین داده ها و اطلاعات مربوط به قبل از شیوع بیماری کووید-۱۹ می باشد. مصرف انرژی های اولیه در ۲۰۱۹ نسبت به ۲۰۱۸ تنها ۱,۳ درصد رشد داشته، در حالیکه این عدد در ۲۰۱۸، ۲,۸ درصد بوده است. میزان انتشار گاز کربن در ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ بیشتر از متوسط ده ساله اخیر بوده است. سهم انرژی های تجدیدپذیر در ۲۰۱۹ قابل توجه بوده و ۴۰ درصد از رشد مقدار انرژی های اولیه در ۲۰۱۹ متعلق به مجموعه انرژی های تجدیدپذیر بوده است. گاز طبیعی در ۲۰۱۹، دو درصد بیشتر از ۲۰۱۸ در سراسر جهان مصرف شده است. سهم گاز در انرژی های اولیه به ۲۴,۲ درصد رسید که بیشترین مقدار مصرف یکی از انرژی های اولیه است. مصرف نفت خام در ۲۰۱۹ رشد کمی به اندازه ۰,۹ درصد داشته است. تقاضا برای نفت خام بعلاوه میعانات گازی و سوخت زیستی برای اولین بار از مقدار ۱۰۰ میلیون بشکه در روز گذشت. رشد مصرف انرژی در ۲۰۱۹ بیشتر متعلق به چین است (۷۵ درصد از مقدار اضافه شدن مصرف انرژی در ۲۰۱۹) و بیشترین کاهش مصرف در آمریکا و آلمان اتفاق افتاده است.

۷- مجموعه اوپک پلاس تا روز جمعه گذشته ۸۷ درصد به تعهدات خود مبنی بر کاهش تولید پایبند مانده است. در یک جلسه مجازی در روز پنج شنبه عراق و قزاقستان قول دادند که باتوافق اوپک+

بیشتر همکاری کنند. گفته میشود صادرات عراق در ماه ژوئیه به کمتر از ۲,۵ میلیون بشکه در روز برسد.

۸- گزارش دبیرخانه اوپک حاکی از آن است که پیش بینی رشد اقتصادی در دنیا در ۲۰۲۰، ۳,۴ درصد کمتر از سال قبل است. در حالیکه در ۲۰۱۹، اقتصاد جهانی نسبت به سال قبل خودش ۲,۹ درصد رشد داشت. پیش بینی می شود رشد تولید ناخالص داخلی آمریکا با کاهش ۵,۲ درصدی در ۲۰۲۰ روبرو باشد. در منطقه یورو ۸ درصد کاهش نسبت به ۲۰۱۹ را شاهد خواهیم بود. اقتصاد ژاپن ۵,۱ درصد کوچکتر شده و چین که در ۲۰۱۹، ۶,۱ درصد رشد داشته در ۲۰۲۰ تنها ۱,۳ درصد اقتصادش بزرگتر خواهد شد. هند هم حدود ۱ درصد کاهش نشان خواهد داد. برزیل ۶ درصد روسیه ۴,۵ درصد کاهش نشان خواهند داد. تقاضای نفت در کل جهان ۹,۱ میلیون بشکه کمتر از ۲۰۱۹ خواهد بود. عرضه جهانی نفت در ۲۰۲۰ نیز ۳,۲ میلیون بشکه در روز کاهش خواهد یافت. کشورهای نروژ، برزیل، گویان، و استرالیا تنها کشورهایی هستند که تولیدشان در ۲۰۲۰ نسبت به سال قبل افزایش خواهد یافت. در این میان کشورهای اوپک که در ۲۰۱۸، ۳۰,۸ میلیون بشکه در روز و در ۲۰۱۹ مقدار ۲۹,۴ میلیون بشکه در روز تولید داشتند، پیش بینی دبیرخانه اوپک آن است که تقاضا برای نفت اوپک در ۲۰۲۰ تنها ۲۳,۶ میلیون بشکه در روز خواهد بود.

۹- در سالهای گذشته عربستان سعودی سند چشم انداز خود را منتشر کرد. چشم انداز ۲۰۳۰ در پس از سقوط قیمت نفت در اواخر ۲۰۱۴ و روی کار آمدن ملک سلمان و فرزندش محمد بن سلمان در ۲۰۱۶ رونمایی شد. هدف اصلی این برنامه کاهش وابستگی به نفت و تقویت بخش خصوصی عربستان است. ۴ سال پس از اقدام برای رسیدن به اهداف سند چشم انداز، ارزیابی این برنامه توسط موسسه آتلانتیک انجام شده است. هم اکنون عربستان و سیاست گذاران آن زیر ذره بین گروه های حقوق بشری و ناظران هستند. به دلیل دستگیری تعداد قابل توجهی از شاهزادگان و ثروتمندان و حبس آنها در هتل ریتز ریاض، قتل فاشقچی روزنامه نگار واشنگتن پست در کنسولگری عربستان در استانبول، و جنگ بی پایان و پر تلفات در یمن، عربستان از بعد سیاسی وضعیت مناسبی در جهان ندارد. عدم قطعیت های متعددی نیز در پیش روی ریاض است. از جمله بحران کووید-۱۹ و پیامدهای آن بر صنعت توریسم و سفرهای زیارتی، سقوط قیمت نفت، رکود در تجارت جهانی. بهره وری دولت و بخش خصوصی عربستان نیز پایین است. صندوق بین المللی پول پیش بینی کرده که تولید ناخالص داخلی عربستان در ۲۰۲۰، ۲,۳ درصد نسبت به سال قبل کاهش می یابد. جدول زیر وضعیت برخی از شاخص های اقتصادی عربستان در ۲۰۱۶، مقدار آن شاخص در ۲۰۱۹ و مقدار آن در سند چشم انداز را نشان می دهد.

Measurement	Baseline (2016) ¹	Status	2030 Goal
Private sector as a percentage of GDP	40 percent	40.7 percent (2019) ²	65 percent
Foreign direct investment as a percentage of GDP	3.8 percent	0.54 percent (2018) ³	5.7 percent
Nonoil exports as a percentage of overall exports	16 percent	22.4 percent (2019-20) ⁴	50 percent
Unemployment rate of Saudi nationals	11.6 percent	12.0 percent (2019) ⁵	7 percent

1 These are the baseline numbers and goals set by Saudi Arabia's Vision 2030 plan, not necessarily as reported by international organizations. "Vision 2030," 39, 53, 61, https://vision2030.gov.sa/sites/default/files/report/Saudi_Vision2030_EN_2017.pdf.
2 "Quarterly GDP at Constant Prices for 2010-2019", General Authority for Statistics (Saudi Arabia), accessed May 6, 2020, <https://www.stats.gov.sa/en/823>.
3 "Foreign Direct Investment, Net Inflows (percent of GDP), Saudi Arabia, from 2007 to 2018," <https://data.worldbank.org/indicator/BX.KLT.DINV.WD.GD.ZS?end=2018&locations=SA&start=2007&view=chart>.
4 Based on data from March 2019 to February 2020. "Merchandise Imports and Exports of the Kingdom of Saudi Arabia," February 2020, General Authority for Statistics (Saudi Arabia), <https://www.stats.gov.sa/en/325>.
5 "Labour Market, Fourth Quarter 2019," <https://stats.gov.sa/en/814>.

۱۰- خط لوله نورد استریم ۲ تا ۹۳ درصد ساخت آن انجام شده است. نورد استریم ۲ می تواند سالانه ۵۵ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی به آلمان برساند و واردات این کشور از روسیه را دو برابر کند. در ماه آذر ۱۳۹۸ دانمارک بالاخره به شرکت انرژی دولتی گازپروم روسیه اجازه داد خط لوله جنجالی صادرات گاز را از مسیر آبهای این کشور احداث کند. موافقت دانمارک آخرین مانع رگولاتوری بزرگ را برای گازپروم به منظور تکمیل خط لوله نورد استریم ۲ به طول ۱۲۳۰ کیلومتر از کف دریای بالتیک از روسیه تا آلمان رفع کرد. واشنگتن به دلیل نگرانی نسبت به افزایش وابستگی اروپا به انرژی روسیه، با این پروژه مخالفت کرده است و دونالد ترامپ، رییس جمهور آمریکا به آلمان توصیه کرده به جای گاز روسیه، واردات گاز طبیعی مایع آمریکا را افزایش دهد. روسیه و آلمان قویا حرکت آمریکا مبنی بر تحریم شرکت های فعال در ساخت خط لوله از جمله چند شرکت سوئیسی را محکوم نمودند. در ۲۰۱۸، مقدار ۵۹ میلیارد متر مکعب توسط نورد استریم ۱ حمل شده است.

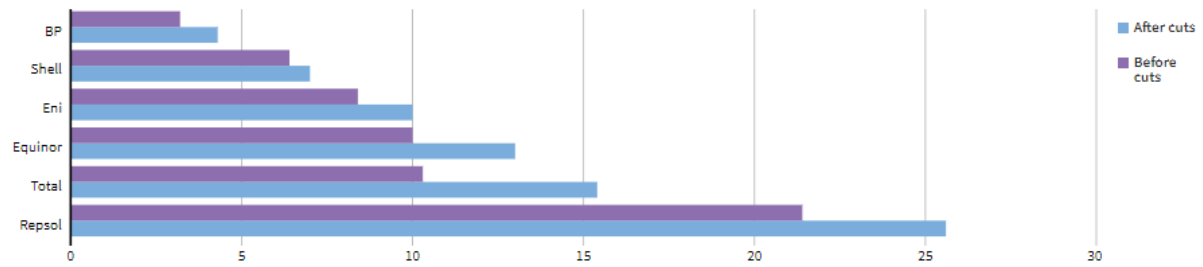
۱۱- شرکت های بزرگ نفت و گاز مقدار مصرف منابع مالی خود را در سال جای کاهش می دهند. ۹ شرکت بزرگ برای فعالیت های خود بودجه ای برابر با ۱۷۵ میلیارد دلار در نظر گرفته بودند. اما اکنون اعلام کرده اند که ۲۲ درصد از این مقدار یعنی ۳۸ میلیارد دلار کمتر هزینه می کنند.

Oil majors' 2020 spending

The world's top oil and gas companies slashed their spending plans by over 20% in response to the coronavirus crisis. The European majors left their spending on renewables and low-carbon technologies largely stable.

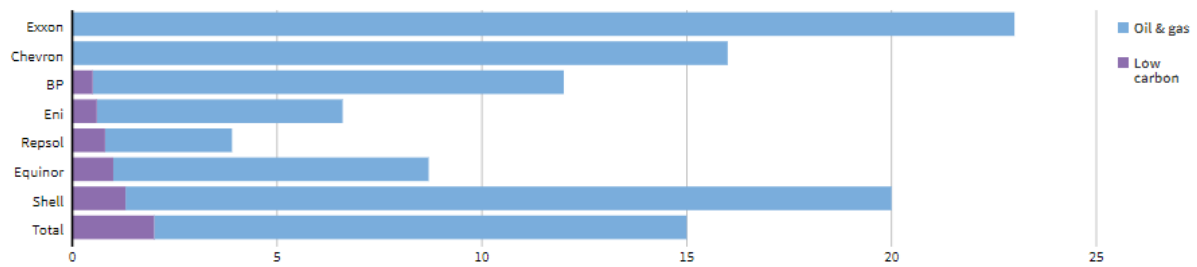
SHARE OF LOW-CARBON INVESTMENT

Percentage

POST-CUTS 2020 SPENDING

In \$ bln

PRE-CUTS 2020 SPENDING

In \$ bln

